

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 30 grudnia 1950 r.

w sprawie mianownictwa chorób i przyczyn zgonu.

Na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodaree w służbie zdrowia (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 55, poz. 434 i z 1950 r. Nr 36, poz. 327) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zakłady społeczne służby zdrowia przy pro-

wadzeniu prac z zakresu statystyki i sprawozdawczości obowiązane są stosować mianownictwo chorób i przyczyn zgonu, ustalone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.

Minister Zdrowia: w z. J. Sztachelski

Załącznik do zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 1950 r. (poz. 41).

MIANOWNICTWO CHOROÓB I PRZYCZYN ZGONÓW

obowiązujące od 1 stycznia 1951 r.

KLASA I — CHOROBY ZAKAŻNE

Grupa 1 — Choroby zakaźne ostre:

- 1 — Dur brzuszny,
- 2 — Dur rzekomy,
- 3 — Dur plamisty,
- 4 — Dur powrotny,
- 5 — Brucelloza,
- 6 — Ospa
- 7 — Odra,
- 8 — Płonica,
- 9 — Krztusiec,
- 10 — Błonica,
- 11 — Różyczka,
- 12 — Ospa wietrzna,
- 13 — Grypa,
- 14 — Cholera,
- 15 — Czerwonka,
- 16 — Zapalenie okrężnicy — zakaźne krwotoczne
- 17 — Zatrucia pokarmowe — bakteryjne,
- 18 — Dżuma,
- 19 — Porażenie dziecięce nagminne,
- 20 — Zapalenie mózgu nagminne,
- 21 — Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych nagminne,
- 22 — Nosacizna.

- 23 — Wąglik,
- 24 — Wścieklizna
- 25 — Teżec,
- 26 — Róża,
- 27 — Posocznica (oprócz zakażenia połogowego),
- 28 — Zgorzel gazowa,
- 29 — Gorączka pappataci,
- 30 — Ostre zapalenie migdałków,
- 31 — Tularemia,
- 32 — Żółta gorączka,
- 33 — Zapalenie przyusznic nagminne,
- 34 — Inne ostre choroby zakaźne.

Grupa 2 — Choroby zakaźne przewlekłe:

- 35 — Zimnica,
- 36 — Gruźlica narządów oddechowych,
- 37 — Gruźlica opon mózgowych i środkowego układu nerwowego,
- 38 — Gruźlica jelit i otrzewnej,
- 39 — Gruźlica kręgosłupa,
- 40 — Gruźlica kości i stawów (oproc gruźlicy kręgosłupa),
- 41 — Gruźlica prosówkowa,
- 42 — Gruźlica skóry,
- 43 — Gruźlica węzłów chłonnych obwodowych,

- 44 — Gruźlica innych narządów,
- 45 — Kiła wrodzona,
- 46 — Kiła nabyta pierwotna,
- 47 — Kiła nabyta wtórna,
- 48 — Kiła nabyta późna,
- 49 — Wiąd rdzenia,
- 50 — Porażenie postępujące,
- 51 — Kiła utajona, bezobjawowa,
- 52 — Kiła bliżej nieokreślona,
- 53 — Rzeżączka,
- 54 — Zapalenie oczu rzeżączkowe,
- 55 — Wrzód miękkii,
- 56 — Dymienice ziarnicowate,
- 57 — Trąd,
- 58 — Leishmanioza,
- 59 — Inne przewlekłe choroby zakaźne.

KLASA II — CHOROBY PASOŻYTNICZE

Grupa 1 — Choroby, wywołane przez pasożyty jelitowe:

- 60 — Zakażenie tęgoryjcem dwunastnicy,
- 61 — Włośnica,
- 62 — Glistnica,
- 63 — Zakażenie włosogłówką,
- 64 — Zakażenie owsikiem,
- 65 — Bąbłowiec,
- 66 — Zakażenie tasiemcem,
- 67 — Zakażenie tasiemcem karłowatym,
- 68 — Wągrzyca,
- 69 — Zakażenie bruzdogłowcem szerokim,
- 70 — Inne choroby robacze.

Grupa 2 — Grzybice:

- 71 — Promienica,
- 72 — Grzybica strzygąca,
- 73 — Grzybica woszczynowa,
- 74 — Grzybica epidermofitowa,
- 75 — Inne grzybice.

Grupa 3 — Inne choroby pasożytnicze:

- 76 — Świerzb,
- 77 — Inne choroby pasożytnicze.

KLASA III — URAZY

Grupa 1 — Urazy umyślne:

- 78 — Zabójstwo,
- 79 — Samobójstwo,
- 80 — Śmierć gwałtowna, bliżej nieokreślona.

Grupa 2 — Urazy związane z wykonywaniem zawodu:

- 81 — Urazy mechaniczne,
- 82 — Oparzenia,
- 83 — Rażenia prądem elektrycznym,
- 84 — Inne urazy w związku z wykonywaniem zawodu.

Grupa 3 — Urazy nie związane z wykonywaniem zawodu:

- 85 — Urazy mechaniczne,
- 86 — Oparzenia,
- 87 — Odmrożenia,
- 88 — Utonięcie,
- 89 — Rażenie prądem elektrycznym,
- 90 — Rażenie piorunem,
- 91 — Urazy spowodowane przez zwierzęta,
- 92 — Inne urazy nie związane z wykonywaniem zawodu i bliżej nieokreślone.

KLASA IV — ZATRUCIA

Grupa 1 — Zatrucia zawodowe:

- 93 — Zatrucia zawodowe.

Grupa 2 — Zatrucia pokarmowe:

- 94 — Zatrucia pokarmowe — niebakteryjne.

Grupa 3 — Narkomanie:

- 95 — Zatrucia alkoholem i jego namiastkami,

- 96 — Inne narkomanie.

Grupa 4 — Inne zatrucia:

- 97 — Inne zatrucia niezawodowe i przypadkowe.

KLASA V — NOWOTWORY

- 98 — Rak i inne nowotwory złośliwe narządów trawienia,
- 99 — Rak i inne nowotwory złośliwe narządów oddechowych,
- 100 — Rak i inne nowotwory złośliwe narządów płciowych kobiecych,
- 101 — Rak i inne nowotwory złośliwe sutka,
- 102 — Rak i inne nowotwory złośliwe narządów płciowych męskich,
- 103 — Rak i inne nowotwory złośliwe skóry,
- 104 — Rak (przerzutowy) i inne nowotwory złośliwe ośrodkowego układu nerwowego,
- 105 — Rak i inne nowotwory złośliwe innych narządów i nieokreślonego umiejscowienia,
- 106 — Nowotwory dobrotliwe,
- 107 — Nowotwory nie wymienione jako złośliwe lub dobrotliwe.

KLASA VI — AWITAMINOZY

- 108 — Krzywica,
- 109 — Gnilec,
- 110 — Pelagra,
- 111 — Sprue,
- 112 — Inne awitaminozy.

KLASA VII — SCHORZENIA GOŚCOWE (REUMATYCZNE)

- 113 — Ostry gościec stawowy,
- 114 — Gościec przewlekły,
- 115 — Gościec bliżej nieokreślony.

KLASA VIII — CHOROBY PRZEMIANY MATERII

- 116 — Cukrzyca,
- 117 — Otyłość,
- 118 — Dna,
- 119 — Inne zaburzenia przemiany materii.

KLASA IX — CHOROBY GRUCZOŁÓW DOKREWNYCH

- 120 — Choroby tarczycy,
- 121 — Choroby przytarczycy,
- 122 — Choroby grasicy,
- 123 — Choroby nadnerczy,
- 124 — Choroby przysadki mózgowej,
- 125 — Choroby wydzielnicze jajników,
- 126 — Choroby innych gruczołów dokrewnych.

KLASA X — CHOROBY KRWI I NARZĄDÓW KRWIOTWÓRCZYCH

- 127 — Niedokrwistość,
- 128 — Białaczka,
- 129 — Choroby śledziony,
- 130 — Skazy krwotoczne,
- 131 — Inne choroby krwi i narządów krwiotwórczych.

KLASA XI — CHOROBY UKŁADU NERWOWEGO

- 132 — Zapalenie mózgu (niezakaźne),
- 133 — Zapalenie opon (nieepidemiczne),
- 134 — Miazdżyca naczyń mózgowych, udar mózgu,
- 135 — Choroby rdzenia,
- 136 — Padaczka,
- 137 — Drgawki dziecięce,
- 138 — Schorzenia układu nerwowego obwodowego,
- 139 — Nerwice czynnościowe,
- 140 — Inne choroby układu nerwowego,
- 141 — Choroby psychiczne.

KLASA XII — CHOROBY NARZĄDÓW WZROKU

- 142 — Zapalenie spojówek,
- 143 — Zaćma,
- 144 — Jaskra,
- 145 — Inne choroby narządów wzroku.

KLASA XIII — CHOROBY NARZĄDÓW SŁUCHU

- 146 — Choroby narządów słuchu.

KLASA XIV — CHOROBY NARZĄDÓW KRAŻENIA

- 147 — Zapalenie wsierdza,
- 148 — Ostre zapalenie osierdza,
- 149 — Wady zastawkowe serca,
- 150 — Zapalenie mięśnia serca,
- 151 — Dusznica bolesna i choroby naczyń wieńcowych serca,
- 152 — Inne choroby serca,
- 153 — Miażdżycza tętnic ogólna lub bliżej nieokreślona,
- 154 — Inne choroby tętnic,
- 155 — Choroby układu chłonnego,
- 156 — Choroby żył,
- 157 — Nadciśnienie samoistne,
- 158 — Inne choroby narządów krążenia.

KLASA XV — CHOROBY NARZĄDÓW ODDECHOWYCH

- 159 — Choroby jamy nosa i zatok bocznych nosa,
- 160 — Choroby krtani,
- 161 — Nieżyt oskrzeli,
- 162 — Zapalenie płatowe płuc,
- 163 — Inne postacie zapalenia płuc i zapalenie płuc bliżej nieokreślone,
- 164 — Zapalenie opłucnej,
- 165 — Rozedma płuc,
- 166 — Dychawica oskrzelowa,
- 167 — Inne choroby narządów oddechowych.

KLASA XVI — CHOROBY NARZĄDÓW TRAWIENIA

- 168 — Choroby zębów i dziąseł,
- 169 — Choroby jamy ustnej prócz chorób zębów i dziąseł,
- 170 — Choroby gardła i migdałków,
- 171 — Choroby przełyku,
- 172 — Wrzód żołądka lub dwunastnicy,
- 173 — Inne choroby żołądka,
- 174 — Ostry nieżyt żołądka i jelit,
- 175 — Ostry nieżyt żołądka i jelit u dzieci do lat 3,
- 176 — Zapalenie wyrostka robaczkowego,
- 177 — Przepuklina,
- 178 — Niedrożność jelit,
- 179 — Inne choroby jelit,
- 180 — Kamica wątroby i dróg żółciowych,
- 181 — Inne choroby wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,
- 182 — Choroby trzustki,
- 183 — Zapalenie otrzewnej,
- 184 — Inne choroby.

KLASA XVII — CHOROBY NARZĄDÓW RUCHU

- 185 — Choroby kości,
- 186 — Choroby stawów,
- 187 — Choroby mięśni.

KLASA XVIII — CHOROBY SKÓRY

- 188 — Ropne schorzenia skóry i tkanki podskórnej,
- 189 — Inne choroby skóry.

KLASA XIX — CHOROBY NARZĄDÓW MOCZOWYCH

- 190 — Zapalenie nerek i nerczyce,
- 191 — Kamica nerkowa i dróg moczowych,
- 192 — Inne choroby nerek, miedniczek nerkowych i moczowodów,
- 193 — Inne choroby pęcherza moczowego,
- 194 — Choroby cewki moczowej.

KLASA XX — CHOROBY NARZĄDÓW PŁCIOWYCH MĘSKICH

(prócz wenerycznych)

- 195 — Choroby gruczołu krokowego,
- 196 — Inne choroby narządów płciowych męskich.

KLASA XXI — CHOROBY NARZĄDÓW PŁCIOWYCH KOBIECYCH

(prócz związanych z porodem i wenerycznych)

- 197 — Choroby jajników, jajowodów i przymacicza,
- 198 — Choroby macicy,
- 199 — Choroby sutka,
- 200 — Inne choroby narządów płciowych kobiecych.

KLASA XXII — WADY ROZWOJOWE WRODZONE

- 201 — Wady rozwojowe wrodzone (prócz wad płodów martwo urodzonych).

KLASA XXIII — CHOROBY CIĄŻY, PORODU I POŁOGU

- 202 — Ciąża pozamaciczna,
- 203 — Zatrucia ciążowe,
- 204 — Poród przedwczesny,
- 205 — Inne powikłania ciąży,
- 206 — Poronienie wywołane sztucznie ze wskazań lekarskich,
- 207 — Poronienie w toku lub zaczęte przed przyjęciem do zakładu,
- 208 — Krwotok przy porodzie,
- 209 — Zakrzep lub zator przy porodzie,
- 210 — Posocznica połogowa,
- 211 — Inne powikłania porodowe,
- 212 — Poporodowe schorzenia sutka,
- 213 — Inne choroby ciąży, porodu i położu.

KLASA XXIV — CHOROBY NOWORODKÓW

- 214 — Wcześnieństwo,
- 215 — Wątkość wrodzona,
- 216 — Następstwa porodu (prócz martwo urodzonych),
- 217 — Inne choroby noworodków.

KLASA XXV — UWIAŁ STARCZY

- 218 — Uwiąg starczy.

KLASA XXVI — CHOROBY NIEDOKŁADNIE OKREŚLONE I NIE MIESZCZĄCE SIĘ W MIANOWNICTWIE CHORÓB I PRZYCZYN ZGONÓW

- 219 — Choroby niedokładnie określone i nie mieszczące się w mianownictwie chorób i przyczyn zgonów.